

Lesoni 6 ki he
'aho 7 'o Fepueli,
2026

FALALA PE KIA KALAI SI

"Koe'uhi ke u 'ilo'i ia, mo
e mālohi 'o 'ene toetu'u,
peau kau 'i he'ene ngaahi
mamahi, 'i he fakatatau
au ki he'ene pekia; Kapau
teu fa'a lava'i 'i he me'a
kotoa pē 'ae toetu'u mei
he mate. "

Filipai 3:10, 11

Na'e 'ilo 'e he kau Filipai 'a e hala ki he fakamo'ui, 'o hange ko ia na'e fakaha mahino 'e Paula mo Sailosi ki he taha 'o e kau fuofua ului 'i he kolo ko ia: ko e tauhi fale fakapopula (Ngaue 16:30-31). Ko 'eni kuo fokotu'u ma'u 'a e siasi, na'a nau 'i ha tu'unga fakatu'utamaki ke takihala'i kinautolu mei he hala 'o e fakamo'ui.

'I he 'uhinga ko eni, 'oku fakamanatu ai 'e Paula kiate kinautolu 'a e ngaahi pou tefito 'o e fakamo'ui 'i he tu'i.

Ngaahi tokoni ke faka'ehi'ehi mei he mole ho fakamo'ui:

Ko e me'a ke faka'ehi'ehi mei ai (Filipai 3:1-3)

Ko e me'a 'oku toe (Filipai 3:4-6)

Ko e me'a mahu'inga (Filipai 3:7-8)

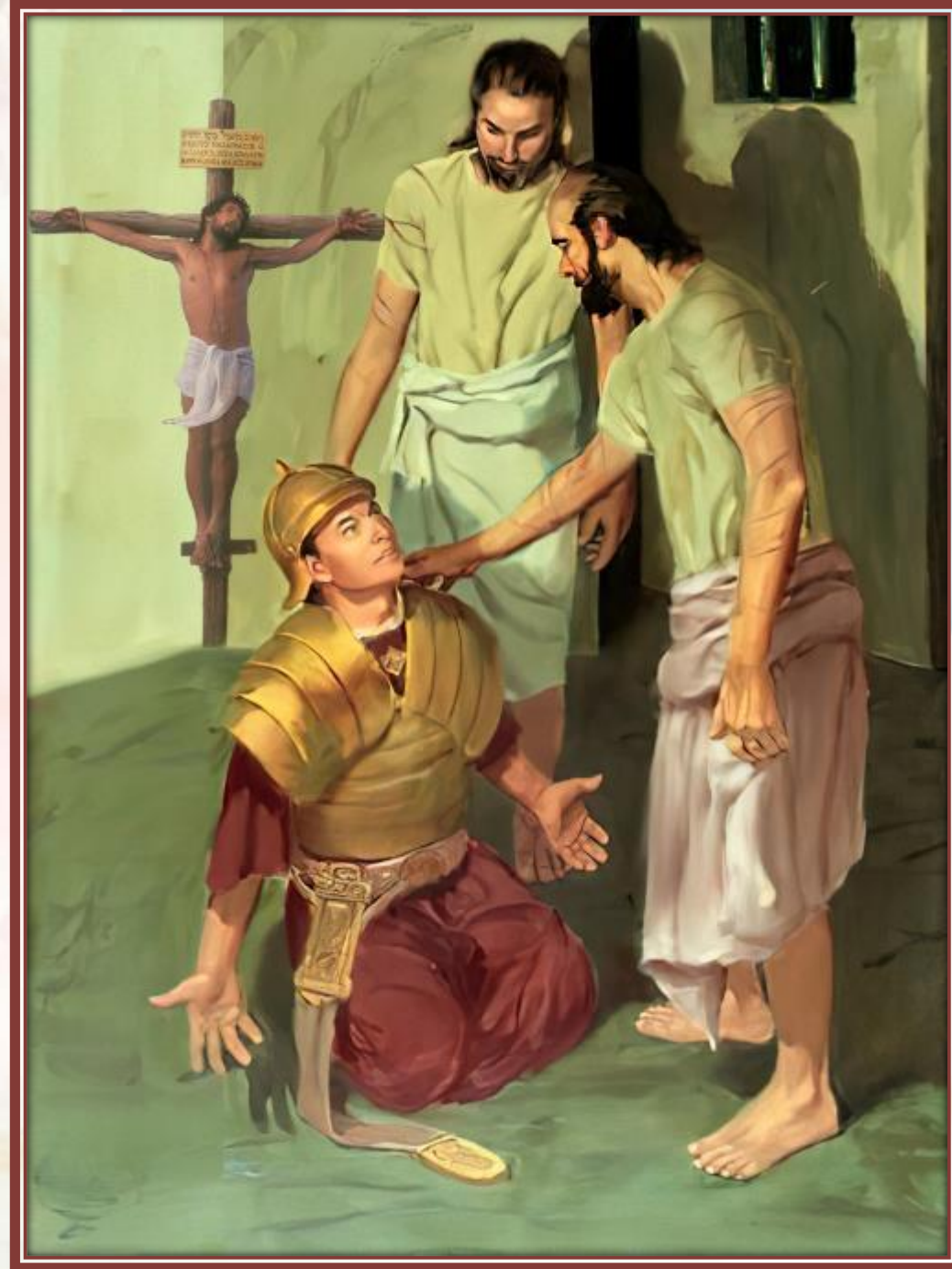
Ngaahi tokoni ki he nofo ma'u 'i he fakamo'ui:

Ko e tui kia Kalaisi (Filipai 3:9)

Ko e 'ilo 'o Kalaisi (Filipai 3:10-16)

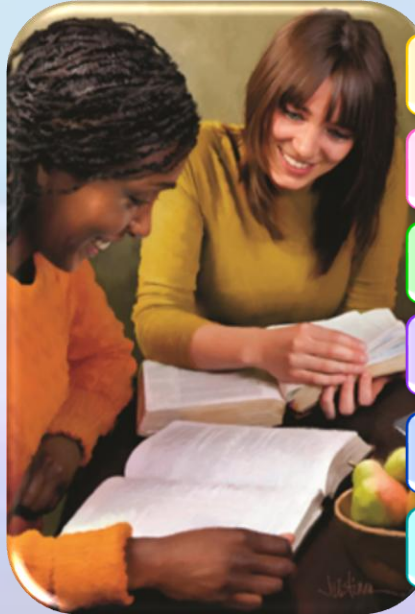
NGAAHI TOKONI KE
FAKA'EHI'EHI MEI HE MOLE
HO FAKAMO'UI

ME'A KE FAKA'EHI'EHI MEI AI

"Vakai telia 'ae fanga kulī, vakai telia 'ae kau ngāue kovi, vakai telia 'ae kau tu'usi." (Filipai 3:2)

Kimu'a pea tau talanoa ki he ngaahi fakatu'utamaki 'oku ne fakamanamana'i 'a e tui, 'oku 'omai 'e Paula ha ngaahi fale'i: "Mou fiefia 'i he 'Eiki" (Fil. 3:1a). 'Oku ne tānaki mai ki he me'a ni ha me'a mahu'inga: 'oku lelei ke toutou lea'aki 'a e mo'oni 'oku tau ma'u, neongo 'oku tau 'osi 'ilo'i lelei ia (Filipai 3:1e)

Te tau fiefia fēfē 'i he 'Eiki?

Ko hono ma'u 'o e 'alo'ofa 'a e 'Otuá (Saame 31:7)

Ko hono tuku 'etau falalá kiate ia (Saame 5:11)

Ko hono ma'u 'o e ngaahi tāpuaki 'o e fakamo'uí (Saame 9:14)

Tauhi 'a e Lao 'a e 'Otuá (Sāme 119:14; 'Aisea 58:13, 14)

Tui ki He'ene Folofola (Saame 119:162)

Ko hono 'ohake 'o e fanau anga faka-'Otua (Lea Fakatata 23:24,25)

Na'e fakamahino'i 'e Paula 'a e fakatu'utamaki lahi taha na'e tu'u fakatu'utamaki ki he siasi 'i he taimi ko ia: ko e kau akonaki loi na'a nau ako'i 'a e talangofua pau ki he fono 'o e ouau (Fili. 3:2). 'Oku ne lave ki he ngaahi me'a ni 'i ha founga kehekehe 'e tolu: ko e fanga kulii (Saame 22:16; 2 Pita 2:21-22); kau faikovi; mo e kau tu'usi 'o e kakano ('i he kamu)

KO E ME'A 'OKU TOE

“Na’e kamu au ‘i hono valu ‘oe ‘aho, mei he hako ‘o ‘Isileli, mei he fa’ahinga ‘o Penisimani, ko e Hepelū ‘oe kau Hepelū; pea ‘i he me’a ‘ae fono ko e Fālesi;” (Filipai 3:5)

‘I he Fakataha Alelea ‘o Selusalema, na’e tu’utu’uni ai ke ‘oua na’a fakahoha’asi ‘a e kau Senitaile ‘i he ngaahi me’a fekau’aki mo e lao ouau faka-Siu (Ngaue 15:19-21). Neongo ia, na’e ha’u ha kau faiako ‘e ni’ihi ki Filipai ‘o ako’i ‘a e fie ma’u ke kamu (Filipai 3:2-3).

‘I he’ene foki ki he kuohili, ‘oku fakamanatu ange ‘e Paula kiate kinautolu ‘a ‘ene haohaoa ‘i he taimi na’a ne hange ai ko e kau faiako ko ia (Filipai 3:4-6):

Kamu ‘i hono
‘aho valu;
foha ‘o ha
ongomātu’a
mateaki

Hepelu ‘o e
kau Hepeluu;
Penisimani
‘o e ‘inasi
ma’a

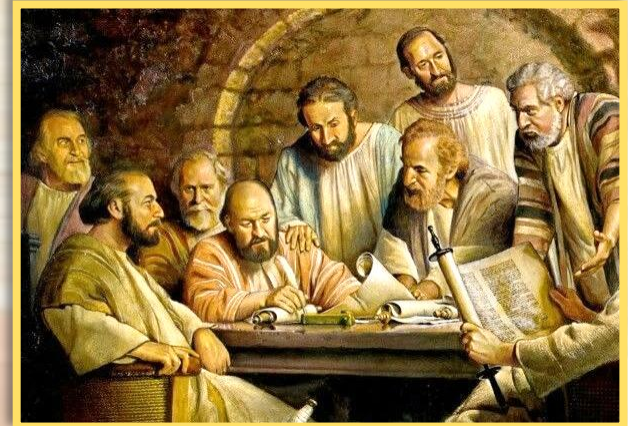
‘I he
fekau’aki mo
e laó, ko e
Fālesi fefeka
tahá

‘I he fekau’aki
mo e
faivelengá, ko
ha tokotaha
fakatanga ia ‘o
e siasí

Ko e tokotaha
malu’i
ta’etukuaki’i ‘o
e Lao

Ka na’a ne pōlepole fekau’aki mo e ngaahi me’a ni kotoa ki mu’a ke ne ‘ilo’i ‘a Sīsuú. Na’a ne ‘ilo’i ‘eni na’e ‘ikai mahino kiate ia ‘a e Fono (Matiu 5:21-22). Na’a ne ‘ilo’i ko Kalaisi pe ‘oku ne fakamo’ui (Filipai 3:7).

KO E ME'A MAHU'INGA

"Ka ko e ngaahi me'a ko ia na'e 'aonga kiate au, na'aku lau ia ko e me'a ke si'aki koe'uhi ko Kalaisi."
(Filipai 3:7)

'Oku fuatautau 'e Paula 'ene mo'ui ki mu'á mo 'ene mo'ui lolotongá. 'I he tafa'aki 'e taha, 'okú ne tuku ai 'ene 'iló kotoa; ko hono kaha'u nāunau'ia ko ha tokotaha ako fetu'u 'a Kāmelieli; 'ene ngaahi me'a'ofa faka-Fālesi fakaofa. Ma'u kotoa. Ko 'eni, tuku 'i he tafa'aki 'e taha 'o e me'afuá 'ene mo'ui talu mei he'ene fetaulaki mo Kalaisi. 'Oku hoko 'a e ma'u kotoa pe ko e veve, he 'oku 'ikai ha me'a 'e fakatatau ki he 'ofa 'a Kalaisi (Filipai 3:7-8).

Ko e hā ha me'a 'e toe mahu'inga ange 'i he mo'ui ta'engata 'i he langí pea 'i he māmani fo'ou? Ka, 'oku fakakuihi 'e he ngaahi me'a mahu'inga fakamāmani 'a e tokolahi mei he mo'oni'i me'a ko eni. 'Oku 'i ai ha fe'au'auhi fakanatula 'i he vaha'a 'o e ngaahi me'a 'oku lau 'oku mahu'inga heni mo e me'a 'oku fakamahu'inga 'i mo'oni 'e Hēvaní: 'ulungaanga faka-Kalaisi mo e fakamo'ui 'o e laumālié.

NGAAHI TOKONI KI HE NOFO
MA'U 'I HE FAKAMO'UI

KO E TUI KIA KALAI SI

"Pea ke 'ilo au 'iate ia, 'o 'ikai 'i he'eku fakatonuhia 'a'aku, 'aia 'oku mei he fono ka ko ia 'oku 'i he tui kia Kalaisi, ko e fakatonuhia 'aia 'oku mei he 'Otua 'i he tui:" (Filipai 3:9)

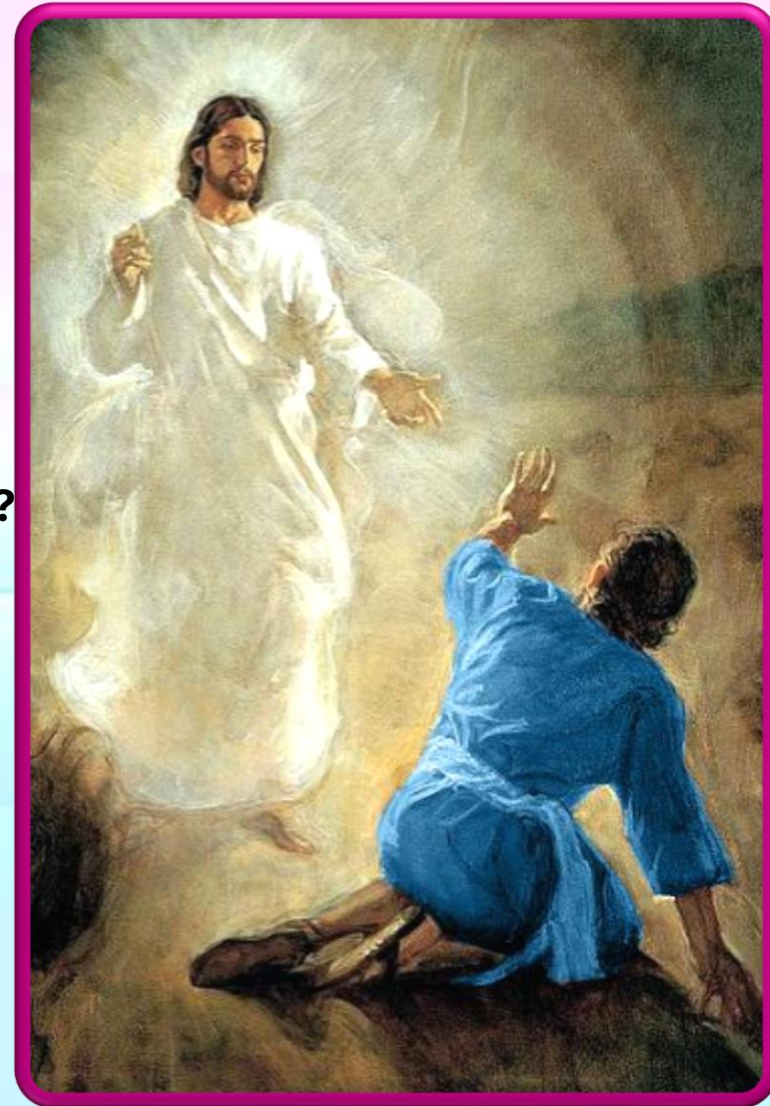
Na'e falala 'a Paula ki he'ene ma'oni'oni, pea na'a ne 'alu ki Tamasikusi ke fakafoki 'a e kau lotu hee 'o e "Hala" ki he hala 'o e fakamo'ui (Ngaue 9:1-2). Ka na'a ne hu ki Tamasikusi kuo ikuna'i ia 'e ha ma'oni'oni 'e taha, 'a e ma'oni'oni 'a e 'Otua: "'a ia 'oku tupu 'i he tui kia Kalaisi" (Filipai 3:9)

Talu mei he momeniti ko ia, mo e 'ikai ke ne toe falala ki he'ene anga ma'oni'oni. He 'oku ta'e'aonga ke falala ki he'etau ngaahi ngaue ke ma'u 'a e fakamo'ui (Kaletia 2:16)

Na'a ne faka'amu ke "'ilo'i ia 'ia [Kalaisi]" (Fili. 3:9). Ko e ha 'oku 'uhinga ki ai 'eni?

Fakatatau ki he 1 Kolinito 1:30, 'oku falute 'e he "'ia Kalaisi" 'a e me'a kotoa pe 'oku kau 'i he Palani 'o e Fakamo'ui, mei he kamata'anga 'o 'etau poto fakalaumalie (poto), 'o fakafou 'i he fakatonuhia'i 'i he tui (ma'oni'oni) mo e teuteu ki he langi (fakama'oni'oni'i), 'o a'u ki he fakalangilangi'i 'i he Ha'ele 'Angaua Mai (huhu'i).

KO E 'ILO 'O KALAI SI

"Koe'uhi ke u 'ilo'i ia, mo e mālohi 'o 'ene toetu'u, peau kau 'i he'ene ngaahi mamahi, 'i he fakatatau au ki he'ene pekia; " (Filipai 3:10)

'E lava fefe ke tau 'ilo'i 'a Kalaisi (Fili. 3:10-16)?

'I he taimi 'oku tau ako ai 'Ene Folofola

'I he taimi 'oku tataki ai kitautolu 'e he Laumalie Ma'oni'oni

'I he taimi 'oku tau kau ai 'i He'ene ngaahi mamahi

'I he taimi 'oku tau hoko atu ai ki he taumu'a

'Oku hange 'a e mo'ui faka-Kalisitiane ko ha lova. Kuo pau ke tau fakakaukau lelei ki he'etau taumu'a. 'Oku 'ikai ke tau mo'ui ke nofo heni 'o fiefia pe 'i he mo'ui ni. 'Oku tau 'amanaki ke a'u ki he toetu'u 'o e mate (Filipai 3:11)

Kae 'oua kuo hokosia 'a e momeniti ko ia, 'oku tau feinga ke "puke ma'u 'a ia na'e puke ai au 'e Kalaisi Sisu" (Filipai 3:12) Na'e ma'u au 'e Sisu ke foaki kiate au ha kolo; ko ha pale; ko ha mo'ui ta'engata ke nofo mo la (Hepelu 11:10; Filipai 3:14; 1Tesalonika 4:17)

“Ko e taumu‘a lahi na‘á ne ue‘i ‘ a Paula ke ne vilitaki atu ki mu‘a ‘ i he fehanga hangai mo e faingata‘á mo e faingata‘á ‘ oku totonu ke ne taki atu ‘ a e tokotaha ngāue Kalisitiane kotoa pē ke ne fakatapui kakato ia tonu ki he ngāue ‘ a e ‘ Otuá. ‘E fakahoko ‘a e ngaahi me‘a faka‘ofa‘ofa ‘o e mamani ke tohoaki‘i ‘ene tokanga mei he Fakamo‘ui, ka kuo pau ke ne vilitaki atu ki he taumu‘a, ‘o fakahaa‘i ki he mamani, ki he kau ‘angelo, pea ki he tangata ‘oku fe‘unga ‘a e ‘amanaki lelei ke mamata ki he fofonga ‘o e ‘Otua ‘a e ngaue mo e feilaualau kotoa pe ‘oku fie ma‘u ke a‘usia ‘a e ‘amanaki lelei ko ‘eni. Ko e ākonga mā‘ulalo taha ‘ a Kalaisí te ne hoko nai ko ha tokotaha nofo ‘ i hēvani, ko ha ‘ ea ‘ o e ‘ Otuá ki ha tofi‘a ta‘efa‘auha.”